

V centre stojí Božia milosť, nie hriech

vdp. Radovan Rajčák

6. decembra 2021 ✙ Cirkev ✙ Homília

Sv. Ján Krstiteľ

zdroj: wikimedia commons

„Pripravte cestu Pánovi, vyrovajte mu chodníky! A každé telo uvidí jeho spásu.“

V hlase sv. Jána, drahí bratia a sestry, počúvame naliehavú výzvu k tomu, aby sme konali určitým spôsobom. Volá nás, aby sme vyznávali hriechy, aby sme „prinášali ovocie hodné pokánia“, aby sme napravovali a vyrovnávali. Nesmieme však podľahnúť zdaniu, že ide o aktivitu, ktorá je celkom na nás, ktorá spočíva len na našom rozhodnutí, výhradne na našej vlastnej vôli, že my sami sme centrom tejto aktivity.

Duchovný život, po ktorom sv. Ján volá, stojí v prvom rade na tom, že sa **vzťahujeme k nášmu Spasiteľovi**, teda, že **zápasíme o život v posväcujúcej milosti**, ktorý je predpokladom rozvoja takéhoto vzťahu. **Prvé miesto v duchovnom živote kresťana nemá zápas s hriechom, zápas o morálnu čnosť, ale starosť o primát vzťahu s Bohom.** A ten sa realizuje skrze tri čnosti, ktoré Boh sám vložil do našej duše skrze krst: **vieru, nádej, lásku.**

Vnímanie vlastného hriechu môže totiž zacloniť duchovný život a skoncentruje ho celý na zápas – teda na seba a svoju hriešnosť. Lenže, nie sme to my, ktorí sami seba očisťujeme od hriechu, ale je to Boh, ktorý nás očisťuje svojou milosťou. Preto nie je správne, aby sme sa zameriavali na vlastnú slabosť, ale na kontakt s Bohom, na orientáciu nášho vnútra na Boha. Jeden duchovný autor napísal: *„Hriech rozkladá prirodzenosť, a môže z človeka urobiť otroka pokorujúcich nerestí a to nás zarmucuje najviac. Avšak, nie je to hlavná prekážka milosti. Tou je pýcha. Boh si poslúži tým, čo je úbohé a nehanebné, aby zničil pýchu. Pokiaľ hriešnici nekladú prílišný odpor Duchu Svätému, dostane ich na kolená a nakoniec aj na lopatky, skrze najvyššie, každodenne zakúšané pokorenie – že človek sa nedokáže ovládať. Pokiaľ túto terapiu budú verne podstupovať, Boh v nich vykoná bez ich vedomia, neviditeľné zázraky.“*

V tomto nachádzame odpoveď aj na to, prečo bol sv. Ján Krstiteľ tak prísny na farizejov a saducejov, ktorí chceli prijať jeho krst. Ich problémom bolo prílišné koncentrovanie sa na seba. To im bránilo vidieť ďalej,

chápať slová sv. Jána nie ako urážku, ale ako nasmerovanie, ako prostriedok vytrhnutia z duchovnej letargie. Keď sa pýcha udomácní v srdci človeka, a pýcha je diabolský hriech a Pán je na diabla vždy veľmi tvrdý a prísny (spomeňme si na rúzne príkazy diablu), aj v našich životoch musí použiť tvrdosť a prísnosť. Pretože mu nedávame inú možnosť. **Mnoho ľudí nemôže pokročiť v duchovnom živote preto, lebo sú pyšní, odmietajú načúvať slovám spovedníka, duchovného otca či argumentom zjavenej Božej náuky.**

Celý duchovný život vlastne zredukujú sami na seba, na svoj pohľad na veci, na svoju vlastnú vôľu. Práve takýmto však sv. Ján jasne hovorí: *„Prinášajte teda ovocie hodné pokánia! Nenazdávajte sa, že si môžete povedať: ‚Naším otcom je Abrahám!‘ – lebo vravím vám: Boh môže Abrahámovi vzbudiť deti aj z týchto kameňov. Sekera je už priložená na korene stromov. A každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa.“* Dôležité je tu teda ovocie – teda realita. Aké ovocie zostáva za mnou? Je to ovocie Ducha Svätého, ktorým je *„lásky, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť?“* Alebo to je skôr sebaláska, nechúť, nepokoj, tvrdosť, neláska, skúposť, nevernosť, nemiernosť, požívačnosť?

Sv. Ignác nám dáva malé rozlišovacie znamenie, ktoré môže pomôcť konať správne aj nám, moderným ľuďom: ak v duši panuje smútok, chaos, nepokoj, ide o aktivitu Pokušiteľa. To, čo robím, alebo na čo myslím, nepochádza od Boha. Znamená to, že žijem príliš svetsky, že som zameraný sám na seba a chcem, aby všetko obiehalo okolo mňa. V duši človeka, ktorá je zjednotená s Pánom, panuje hlboký pokoj, emeritný pápež Benedikt XVI. to nazýva „zrozumenosť so svojím životom“, jednota so sebou samým. Takéto myšlienky totiž vyvierajú z úprimného srdca, ktoré je otvorené Bohu, ktoré nič nepredstiera. Boh sám hovorí: *„Ja myslím myšlienky pokoja.“* Pán nás volá k tomu, aby sme sa príliš nehrabali sami v sebe, aby sme dokola neriešili samých seba a svoje vlastné malichernosti, ale aby sme mali neustále pohľad upretý na neho.

Niektorí môžu namietajú, že sa to nedá, pretože žijeme v takých časoch, ktoré nás viac odvádzajú od Pána, či aktuálne môžu spôsobovať skôr „ponorkovú chorobu“. Tridentský koncil nás však učí: *„Boh (...) napomína, aby si robil, čo môžeš, a aby si žiadal, čo nemôžeš, a pomáha, aby si mohol.“* Boh nikomu neodmieta milosť potrebnú na správne žitý duchovný život, na prekonanie ťažkostí. Žiada si len otvorené a pokorné srdce. Život v realite, nie v snívaní, odtrhnutý od reality. My sme nestáli a teda často skončíme pri sebalúťosti a pri tom, že si povieme, že to nejde, či nemá cenu, lebo dokola padáme do hriechu bez boja. Pokrok v duchovnom živote nám však dáva On, a pokiaľ nebudeme mať otvorené srdce, nemôže sa pohnúť. Koľko času totiž Pán musí vynaložiť len na to, aby sme mu naozaj otvorili svoje srdce a boli voči nemu vnímaví?

Dnes, keď robíme ďalší krok v našom adventom putovaní, majme pred svojimi očami tieto pravdy. Načúvajte, hoci niekedy aj tvrdým slovám, osobe sv. Jána, ktorú nám Pán posielal v podobe, možno kňaza, ktorý karhá, v osobe niekoho blízkeho, v chorobe, slabostiach, ktoré prichádzajú.

Majme otvorené srdce, nedajte ani na chvíľku miesto sebalúťosti, egoizmu. Zamerajte sa na postavu a osobu nášho Pána Ježiša Krista. Čítajte viac o ňom: Sväté Písmo, duchovnú knihu, katechizmus. Pretože s myšlienkami môžeme bojovať úspešne, ak máme iné, ktoré by tie zlé vytlačili. Ak ich nemáme, my sami zostaneme zranení a vyčerpaní. Na druhej strane, nepodľahnime slaboštvu, duchovnej lenivosti či

servilnosti. Vyprosujme si od Pána, ktorý je prítomný v Najsvätejšej Sviatosti oltárnej, aby sme vždy konali čo môžeme a prosili o to, čo nám je ťažké, aby sme mohli.

Aj v týchto časoch, kedy sa neslávia sv. omše, čo je iste veľmi bolestivé, často myslievajme na Pána, zjednocujme často svoje túžby po ňom, jeho Najsvätejšom Tele a Predrahej krvi, s túžbami jeho Najsvätejšieho Srdca. Môžeme tak robiť prostredníctvom praxe duchovného sv. prijímania.

Obráťme svoje pohľady aj na Nepoškvrnenú Pannu Máriu, ktorej sviatok budeme o pár dní sláviť s veľkou radosťou. Nech je to zvláštny deň. Už teraz sa naň pripravujme. Pretože práve Nepoškvrnená nás naučí životu s Kristom, naučí nás pozornosti na milosti, ktoré nám jej Syn zosiela v každú chvíľu. Panna Mária, k tebe sa utiekame my, hriešni synovia Evy, ožiar nás jasom svojej nepoškvrnenej krásy, vypros nám milosti potrebné nášmu stavu a osviet naše temnoty, aby zhoreli v láske Tvojho Nepoškvrneného Srdca. AMEN

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/v-centre-stoji-bozia-milost-nie-hriech/>